

امکان شناخت

شناخت یا معرفت

معنای (چیستی) آن بدیهی و روشن است.

از طریق آن با پدیده های پیرامون ارتباط برقرار کرده و از آن ها استفاده می کنیم.

امکان شناخت بدیهی و روشن است (انجام دادن کارها نشانه آن است).

بدون شناخت نمی شود هیچ کاری را انجام داد.

توانایی شناخت انسان محدود است.

شناخت انسان از جهان، امری تدریجی است.

انسان با یادگیری در مسیر شناخت پیشرفت می کند.

پیشرفت علم نشانه روشن امکان معرفت است.

شناخت های اشتباه را به مرور می شود تصحیح کرد.

ویژگی ذاتی انسان است.

می تواند برتر از حواس باشد.

امر تدریجی، محدود و خطا پذیر است.

معرفت شناسی (نظریه معرفت)

بخشی از فلسفه است که به شناخت خود پدیده شناخت می پردازد.

در گذشته: برخی مباحث در ضمن مباحث فلسفی طرح می شد.

امروزه: به علت (۱) طرح سؤالات جدی و جدید درباره معرفت و (۲) ظهور دیدگاه های گوناگون، این بخش از فلسفه را به صورت شاخه ای مستقل درآورده است.

دلیل ایجاد آن: انسان در مورد موضوعات مختلف مثل انسان و هستی می اندیشد، پس منطقی است که درباره ابزار این کار (یعنی خود اندیشیدن) تفکر کند.

چیستی معرفت

معنای معرفت (شناخت) چنان روشن است که نیاز به تعریف ندارد.

ممکن است از جهت کلمه و لغت ابهامی داشته باشد که با بیان یک معادل رفع می شود. (تعریف لغوی منطقی)

مثال: وقتی کسی می گوید «توپ آنجاست» به این معناست که او به وجود توپ در آنجا آگاه و عالم است و ما به ازای آگاهی او یک توپ است که در آنجاست.

امکان معرفت

امکان معرفت یک امر، بدیهی و روشن است و کسی به طور طبیعی در امکان اصل آن شک نمی کند، زیرا اگر معرفت و شناخت نبود امکان هیچ عملی نبود.

علت تردید در امکان معرفت، به دلیل مسائل پیچیده زندگی انسان باعث شده است که این امر بدیهی چه در گذشته و چه در حال انکار شود.

اینکه ما برخی حقایق را نمی دانیم موجب شک در امکان اصل معرفت نیست.

شک در بعضی توانایی های مربوط به شناخت، غیر از شک در امکان اصل معرفت است.

شکاک مطلق: کسی که در اصل امکان معرفت و دانش تردید وارد می کند.

شکاکیت مطلق

در فلسفه به معنای تردید در امکان معرفت است.

کسی به صورت مطلق، معرفت را نمی تواند انکار نمی کند.

انکار مطلق امکان معرفت، موجب تناقض می شود.

یک نشانه روشن

بشر از ابتدای زندگی خود برای درک جهان تلاش کرده، زیرا:

— به طور طبیعی به امکان شناخت باور داشته است.

— و وجود اشتباه را به معنای ناتوانی بشر در کسب معرفت تلقی نمی کرده است.

اشکال پیشرفت دانش بشر:

— دستیابی به دانش های جدید درباره اشياء

— تصحیح اشتباهات گذشتگان

— پیشرفت روزافزون دانش بشری نشانه ای روشن از امکان معرفت است.